

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal

Aradi Nyomda Vállalat.
ulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lei
Fél évre 540 Lei
Negyed évre 270 Lei
Havonta 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Okos takarékosság.

Közép-Európa gazdasági centrumai a saját útján kiadták az új jelszót: takarékoskodni! A háborús és forradalmas évek viharai elzúgtak, a romokat úgy, ahogy eltakarították s most következik az átmeneti idő, amelynek célja a meglendült világot régi egyensúlyába visszahelyezni. A milliótorku sajtó most ezt a szót harsonnázza szerte a világon: takarékoskodni! Gazdasági szükségszerűség, hogy most már a háborús és forradalmas idők mentalitását is lerázzuk magunkról. Itt az ideje annak, hogy az üzleti életből kiküszöböljük végre azt a hazárd szellemet, amelyet a szörnyű zűrzavar termelt ki és amely még most is lehetlenné teszi, hogy a gazdasági élet szolid, zökkenés nélküli tempóban haladjon.

A konjunkturális idők mentalitása alaposan megértőzte a lelkeket. Mindenki máról-holnapra akart meggazdagodni és a zavarosban való halászás sok esetben sikerült is egyeseknek. A konjunkturának azonban már vége van, a gazdasági kavargás nagyrészt leülepedett, de az átkos hazárd-szellem még ma is él, még ma is inficiálja gazdasági életünket. Az üzleti érvényesülés kilenc évvel a háború befejezése után még mindig kalandos utakon keres kielégülést. A konszolidáció kétségtelen jele ez a takarékosági világkiáltás, amely egy bünyös és zavaros korszakot akar lerázni.

Követnie kell ezt a jelszót az aradi piacnak is, amely épen most nehéz helyzetbe került. A legutóbbi megrázkódtatás olyan tanulságot szolgáltat, amely plasztikusan festi alá a takarékoság és szoliditás szükségességét. Mi mindenképpen a szoliditás alkalmával nyíltan és hangosan állítottunk ki a betétesek védelmére. Elsősorban az ő szempontjait vettük figyelembe, az ő érdekeiket tartottuk szem előtt. Feljogosítottunk érezzük magunkat tehát annak a megállapítására is, hogy egyes betétesek mohósága és pénzéhsége nagyban hozzájárult a saját bukásuk előidézéséhez. Itt teljes egészében megnyilatkozott az a mentalitás, melyről fentebb írtunk és amely a konjunkturális idők öröksége. Mert akinek fölösleges tőkéje akad, azt elfogja a kamatéhség és olyan elhelyezést keres a tőkájének, ahol a legmagasabb kamatra van kilátás. Nem törődik azzal, hogy vajon biztos helyre teszi-e a pénzét, a pénzszerzés izgalmaiban csak a magas betéti kamatláb ígéretei csábítják.

A kapzsiság ördöge vitte a most sajba került betétesek nagyrésztét arra az útra, amelyen aztán tanácstalanul és rémülten ténfereg. Nem érezte akkor, amikor tőkáját elhelyezte, hogy a magasabb kamattal szemben bizonyos rizikót vállalt, amelynek felelőssége egyrészt őt is terheli. Ha nem a néhány percentes haszontöbblet vágya, hanem a józan megfontolás vezette volna a betéteseket tőkéik elhelyezésénél, ugy most nem volna hangos az aradi piac a panaszoktól. Vissza kell tehát térni a békebeli, óvatos és körültekintő üzleti felfogáshoz, amely mindenkor megóvott attól, hogy néhány garasért eladjuk lelkünk nyugalalmát és kalandos helyzetekbe sodródjunk.

Bernády kilépett a Magyar Pártból.

Jövendő cselekedeteihez teljes akciószabadságot igényel — ez a kilépés megindoklása.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) Dr. Bernády György, Targu-Mures (Marosvásárhely) polgármestere a mai nap folyamán az alábbi levelet intézte a Magyar Párt központjához:

Arra való tekintettel, hogy a párt elnöki tanácsa az életemre lefolyt általános választásokkal kapcsolatban írott hírlapi cikkemben tartalmát a párt érdekeibe ütközőnek látta, igazolásra szólítottam fel. Minthogy olyan fórum előtt, amely a választásokat megelőzően határozottan körvonalozott állásfoglalásomat az annak idején tartott ülésében min-

den észrevétel és ellenvetés nélkül tudomásul vette és csak most, hónapok múltán látja állásfoglalásomat a párt érdekeibe ütközőnek és amely fórum maga szorult elsősorban igazolásra, magamat igazolni hajlandó nem vagyok és mert a romániai magyarság érdekeit a párt érdekein felülállónak tekintem, ahol a célból, hogy az években át huzódó féltékenységek véget vessék és hogy a romániai magyarság érdekében kifejtendő munkámhoz szükséges akciószabadságot a magam részére biztosítsam, kilépek a Magyar Pártból. *Bernády György.*

Averescu meglátogatja a fogoly Manoilescut

A miniszterelnök cáfolja a külföldi álhíreket. — Ellentétek a nemzeti-parasztpártban Stere álláspontja körül.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) Országsgazda nagy feltűnést keltett a táraescu belügyi miniszternek az a terjedelmes nyilatkozata, amellyel teljes megvilágításba helyezve, leplezte Manoilescu törekvéseinek titkos rugóit is.

Manoilescu felesége tagadja a titkos kulcsot.

A belügyi alminiszter részletes nyilatkozatával kapcsolatosan közzétették a Manoilescu által használt sifire-kulcsot is, amelynek lényege az, hogy egyes közéleti szereplőket fiktív neveken emlegettek. A kulcs a következő:

Marcell — Teodor, Aliréd — Jenica, Károly — Gica, Grigore — Coca, Bratianu Ionel — Constantin, Bratianu Vintila — Costell, Stirbey — Mitica, Lazar Magulie — Ion, Savi Magulie — Ionel, Kaufmann — Leon, Generalul — Bubi, Goga — Emil, Petrovics — Karlsbad, Madgearu — Victoria, Maniu — Vasile, Mihalache — Andrei, Petre — Traian, Titulescu — Jugi.

Amikor ezt a kulcsot közzétették, Manoilescu felesége kihallgatásra jelentkezett és kijelentette, hogy mindeztideig nem tudta, hogy miféle kulcsról írnak az újságok, most azonban, hogy nyilvánosságra került a dolog, a következő magyarázatot adhatja:

— Semmiféle külföldi levelezésnél használt kulcs nem létezik.

Mindössze arról van szó, hogy Manoilescu a nyáron Mangáliában, Bucuresti közelében nyaralt, ahonnan állandóan telefonon szokott beszélni Bucurestivel, illetve az otmaradi családjával. Mivel a villájában nincs telefon, a postahivatalból kellett beszélnie és hogy a postaszemélyzet ne tudja, hogy kiktől beszélnek, az állapították meg ezt a kulcsot.

A nemzeti-parasztpárt nem nyilatkozik.

Tegnap délután a nemzeti-parasztpárt végrehajtóbizottsága ülést tartott, hogy a párisi Le Intransigeant című napilapban megjelent interjúval kapcsolatban előállít új helyzet ügyében határozzon. Elhatározták, hogy ha a kamarában ez a kérdés szóba kerül, akkor Maniu Gyula fogja ismét a választ reá megadni, a mennyiben azonban a kormány nem viszi a parlament elé az ügyet, a párt nem fog reflektálni a lappolemiákra. Egyébként a nemzeti-

parasztpárt összegezte azt is, hogy akkor fog ebben a kérdésben válaszolni, amikor ő látja jónak és szükségesnek és semmiképpen nem akkor, amikor a kormány vagy egyesek különféle machinációkkal sajtókampány útján akarják őt erre kényszeríteni.

Ellentétek a nemzeti-parasztpártban Stere körül.

A Viitorul újból felszólítja a nemzeti-parasztpártot, hogy tisztázza a helyzetet és nyilatkozzon a párisi Intransigeantban megjelent interjú ügyében. A kormánylap rámutat arra, hogy a nemzeti-parasztpárt lapja, a Dreptatea mai számában közli az összes intervjukat, kivéve épen az intransigeantban megjelentet. Ebben a kérdésben a következőkben körvonalozzák a nemzeti-parasztpárt álláspontját. Maniu, a párt vezére nem ismeri a kérdéses interjú pontos szövegét s így nem nyilatkozhat, de ha a lapban megjelent szöveg pontos is volna, akkor is az lenne a véleménye, hogy az interjú apokrif és az a már megszokott és ebben az ügyben használt eszköz egyike.

A Lupta szerint a nemzeti-parasztpárt vezérlőbizottsága megállapította, hogy Stere nyilatkozata ellentétben áll a párt nézetével és egyéni álláspontot tartalmaz. Ennek következtében ezután nem fogják Steret meghívni a pártvezetőség ama üléseire, amelyeken a január 4-iki aktussal kapcsolatos magatartásról lesz szó.

Averescu tábornok meglátogatja Manoilescut.

Averescu tábornok ma engedélyt kért Popescu tábornoktól, a második hadtest parancsnokától, hogy meglátogathassa Manoilescut. A volt pénzügyi államtitkár védői is megjelentek a hadtestparancsnoknál és kérték védencük szabadlábrahelyezését, vagy legalább engedélyt arra, hogy érintkezésbe léphessenek vele. Popescu tábornok azt válaszolta, hogy a vizsgálat még nincs teljesen befejezve és végleges választ csak holnap adhat.

A miniszterelnök cáfolja a külföldi álhíreket.

A Daily Mail ellenőrizni kívánva a Romániáról elterjedt fantasztikus híreket, táviratot intézett Bratianu miniszterelnökhöz. Bratianu 'ionel' sürgönyválaszában hangsúlyozta, hogy az egész országban teljes a nyugalom és kifejtette az alkotmányos kérdésre vonatkozó hivatalos álláspontot.

Gyermekparalízis Arad-megyében.

Vörhenyjárvány egy aradmegyei községben. — Óvintézkedések a veszedelmes betegség leküzdésére.

(Arad, november 4.) Ma jelentés érkezett az aradi megyei főorvosi hivatalhoz, hogy a Buteni község közelében lévő Revetes községben vörhenyjárvány dühög. Dr. Bradean Athanáz megyei főorvos rendelkezése a községbeli iskolát bezárták és járványkórház-zá alakították át. Ugyancsak ma érkezett jelentés a megyei orvosi hivatalhoz, hogy Uj- és Ószentannán egy-egy gyermekparalízis eset történt. Peregul german (Németpereg) községben pedig egy 30 esztendősi férfi beteget meg ebben a járványban. A gyermekparalízisben megbetegedetteket a kórházba szállították, hozzátartozóikat pedig szigorúan elkülönítették.

Ünnep Tisza siriánál.

A nagy magyar államférfiu halálának kilencedik évfordulóján magyarok zarándokoltak Gesztre. — Ravasz László püspök emlékbeszéde Tisza István gróf fölött.

(Az Aradi Közönség budapesti tudósítójának távirata.) Gróf Tisza István halálának kilencedik évfordulóját — amint azt már röviden megírtuk — impozáns gyásznapjal ünnepelték meg Geszten is. Ezekre menő közönség jött el tegnap a geszti kriptához, de a falu lakossága is fűnyelvénybe öltözött. A gyásznapot a Tisza István-emlékbizottság és a Tisza István-társaság rendezte. Ravasz László református püspök tartotta a gyönyörű emlékbeszédet.

— Egyiptomban volt egy királysir — mondotta többek között a püspök — amelyre egy pártnyi nyílás volt szerkesztve úgy, hogy az év bizonyos napjának bizonyos órájában néhány percig besüthető a sir mélyébe a nap. És ekkor csillogni kezdtek az elrejtett fegyverek, átmeledtek az amforába rakott buzaszemek, a kenettartókból illat csapott fel... olyan volt az egész sir, mintha az alvó király felébredését várná. Ép úgy mosolyog be a geszti kriptába a magyar nemzet kegyelme és most is, mintha egy pillanatra a halott vezér ébredését várná mindenki.

— Régi magyar szokás jelentkezni a halott vezér előtt. Tisza István szellemalakja elé immáron kilencedszer áll rapportra az ő egyre növekedő tábora és minden ilyen jelentkezésben két fény csattan össze. Az, hogy van vezér és az, hogy vannak katonák. Milyen jó — mondotta Ravasz püspök — hogy nekünk két Tisza Istvánunk van, egy látható, aki küzdött, elbukott és meghalt és egy láthatatlan, aki él és győz. A magyar ujjáébredés misztériumát csak a láthatatlan Tisza művének észrevezésével lehet megérteni. Magyarország államférfiainak íróasztala mellett az ő víziója magasodik fel, mint példa és eszmény, ártatlan halála pedig a legszebb magyra apológia. Milyen jó, hogy a magyarság színe köszönheti a vezért, az inspirátort, a példát, a legférfiasabb magyart és a legmagyarabb férfit, Tisza István szellemalakját.

— A geszti rapportból azonban kitűnik az is, hogy a vezérnek vannak katonái. Itt vannak már azok is, akik testi szemekkel sose látták Tiszát, ide járnak, akik politikailag nem voltak vele egy táborban, sőt lassanként jönnek olyanok is, akik ádáz ellenségei voltak. Barát és ellenség mülő kategória akkor, amikor egy nemzet érez, nődel és áldoz. Itt vagyunk előtte vezér — fejezte be pompázó szónoklatát a püspök — te mondd meg, magyar-e még a szívünk, hívek és igazak vagyunk-e? Ebben az órában acélfüzdőt vesznek a magyar szívek és ércé válnak a férfikeblek.

A klasszikus veretű ünnepi beszéd után a különböző küldöttségek elhelyezték koszorúikat, majd a geszti lelkész, Szabó István ref. esperes megható imájával véget is ért a szép gyász-ünnepély.

Az élet olyan mint az álom...

Nem lehet szabadulni ettől a csodaszép melódiától! Kottája 36.— lej, mindenütt kapható. 4715

Jön!? AMITIE? Jön! Jön!? AMITIE? Jön!

Arad tanácsosai nem vállalják a vádakat.

A városi tanács tagjai a vádpontok nagy részéről egyáltalán tudomással sem bírtak. — A szerdai ülés a permanens bizottság esetleges elmozdításáról is határoz.

(Arad, november 4.) Nagy érdeklődéssel várják Aradon a városi tanács november 9-ére, szerdára kitűzött ülését, amelyen a tanácsnak választania kell azokra a súlyos vádakra, amelyeket Tomescu vezérfelügyelő állított össze. A város vezetősége ma már szétküldte a meghívókat az érdekesnek ígérkező ülésre. A meghívók szövege a következőképpen hangzik: Mi, Aradváros polgármestere a velügyminiszter 20691. számú, október 31-én kelt rendelete alapján meghívjuk a város tanácsát, hogy megismerve Tomescu belügyi vezérfelügyelő által megállapított vádakat, az ülésen adják be memorandumukat, amelyben védekezésük van. Egyben pedig, hogy határozzon a mi és a permanens bizottság eltávolítása felett. A vezérigazgatás egységesítéséről szóló törvény 78-ik paragrafusára alapszik. Összehívjuk tehát Aradváros tanácsát november 9-ére, szerda délután 4 órára a következő tárgysorozattal:

1. Az ülés megnyitása, az előző ülés jegyzőkönyve felolvasása és hitelesítése.
2. A miniszterium 20691. számú rendelkezésének és a Tomescu vezérfelügyelő által megállapított vádpontok felolvasása.
3. A városi tanács tagjainak nyilatkozata a polgármester és a permanens bizottság eltávolítása ügyében és a tanácsosok memorandumainak átadása, amelyben védekezésüket fejtik ki.
4. Az ülés bezárása.

Az ülés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Gyűlésre készülnek az Egyesült Bank betétesei.

Elhuzódik a pénzintézet státuszának összeállítása. — A timisoarai takarékpénztárak érdekeltsége az Egyesült Banknál.

(Arad, november 4.) Az Egyesült Bank uccára néző portálja sötét, de az udvar felőli ajtón nagy a forgalom. A bank helyiségeiben szorgosan folyik a munka, amelyet csak az egymásután jelentkező betétesek és üzletfelek zavarhatnak. Most folynak a státusz megállapításának előmunkálatai, amelyek az adatok szortírozásában állnak. Nagyon sok timisoarai autó áll a bank előtt, mert az ottani piac is erősen érdekelt van az Egyesült Banknál. Értesülésünk szerint a Temesvári Első Takarékpénztárnak nyolcezer dollárnyi összeggel tartozik az Egyesült Bank, de a tartozás fedezve van váltókkal, amik teljes garanciát nyújtanak, lévén a váltókötölezettek elsőrendű, hitelképes cégek. A Timisiana 3 millióval van érdekelve, de itt is fedezik a váltók a tartozást. A Temesi Agrár Takarékpénztárnál 800.000 lej az adósság, amelyre ugyancsak teljes biztosíték van. A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnak 300.000 lej követelése van, amely jelzálogos bekebelezéssel van garantálva.

A helyzet mai állásáról Karton Aladár vezérigazgató a következőkben számolt be munkatársunknak:

— Meglehető az a nyugalom és fegyelmesség, amellyel betéteseink az eseményeket fogadják. Vannak persze egyesek, akik nyugtalanodnak, mert sürgősen szükségük van pénzre, de ezeket, sajnos, a legjobb akarattal sem tudjuk most kielégíteni, mert hiszen a törvény világosan kimondja, hogy amíg a felszámolás meg nem kezdődhetik, addig egy árva bani kifizetést sem eszközölhetünk. Az intézet két hónapi moratóriumot kér és ez idő alatt megfeszített erővel fogunk dolgozni azon, hogy a státust összeállítsuk. Remélem, hogy az előirányzott két hónapnál rövidebb idő alatt készen leszünk ezzel a munkával és akkor tisztán képet nyújthatunk a bank aktiváiról és passzíváiról.

— Az intézet vezetősége permanenciában van és törekszik, hogy ezt az időt megrövidítse.

és minden városi tanácsos részt vesz rajta, annál is inkább, mert a tanácsosok a megyei tanács példáján már okultak, amelyet azért oszlattak olyan gyorsan fel, mert a megyei tanács tagjai elmulasztották azonnal beadni védekezésüket. Az általános vélemény a tanács tagjai körében az, hogy a vádak legnagyobb részéről a tanács egyáltalán nem tudott. Így a Monitorul Oficial, a város hivatalos lapja már esztendő óta van a közigazgatási szolgálat kezelésében és senkisémm szövege ügyében a permanens bizottságnak. Ugyanigy sem a permanens bizottság, sem a tanács tagjai nem tudták arról, hogy azokat a választási költségeket, amelyeket nekik kellett volna megfizetniük, a városi pénztár fizette ki. Ugyanigy nem tudták a városi adókövetések, valamint a Sipos Mladin házvételei részleteiről sem. Ami az aszfaltozási munkálatokat illeti, a tanács tagjainak nagyjából az az a véleményen van, hogy ez a város érdekét szolgálta. Hogy ne menjenek tönkre a város utcái, szükséges volt a reparációk sürgős megkezdése. Ilyen értelműek lesznek körülbelül a városi tanácsosok memorandumai, amelyekben védekeznek a vádak ellen. Az egyedüli csoport, amely nem ezt a nézetet fogja osztani, előreláthatólag a munkások tagjai, akik a város vezetőségének terhére fogják róni a történeteket. A november 9-iki tanácsülésen előreláthatólag már Angel István dr. polgármester is részt vesz, a napokban ugyanis értesítette aradi hozzátartozóit, hogy e hét végén feltétlenül Aradra érkezik.

A státusz összeállítása az aradi pénzintézetek ellenőrzése alatt történik és csak azután kerül sor arra, hogy a felszámolási teendők fölött tanácskozzunk. Addig is arra kérem a betéteseket, hogy főlegesen ne zavarják ezt a munkánkat, mert — ismétlem — mindennemű kifizetést szigorúan tilt a törvény. Mindenki tisztában van azzal, hogy a súlyos gazdasági viszonyok milyen nehézzé teszik a kibontakozást, az ingatlanok értékesítése sem fog könnyen menni, de a magunk részéről mindent elkövetünk, hogy a betétesek türelmét és higgadtságát a lehetőség határain belül, de azon túlmenő szándékkal, honorálhassuk.

Karton Aladár vezérigazgató valóban igazat mondott: a betétesek csodálatos nyugalommal figyelik a történeteket és tartózkodnak az erőszakos fellépéstől. Ezzel szemben azt a helves és híg magatartást választották, hogy egységes szervezetbe tömörülnek érdekeik megvédésére. Az Egyesült Bank betétesei tegnap már megbeszélést tartottak s azon elhatározták, hogy 13-án, vasárnap értekezletre gyűlnek össze a város háza kistermében, ahol legközelebbi teendőiket fogják megbeszélni. Az érdekesnek ígérkező gyűlést a rendőrprefektúra már engedélyezte és eredménye valószínűleg az lesz, hogy a tömörült betétesek egységes álláspontot fognak elfoglalni és kollektív akciókkal igyekeznek érdekeiket minél jobban megvédeni.

— Felüggesztett bihari főszolgabírók. Oradeáról (Nagyváradról) jelentik: Ma délután távirati értesítés érkezett a biharmegyei prefektúrához, amelyben a belügyminiszter közli, hogy dr. Pop Szevér és Abrudán Demeter megyei főszolgabírákat a tisztviselői törvény 57. szakasza alapján felüggeszti állásuktól. A két főszolgabíró ellen, akik közül dr. Pop Szevér a központi, Abrudán Demeter pedig a telegdi járást vezette, vizsgálat indult meg és az eljárás lefolytatása kívánta meg a két főszolgabíró felüggesztését.

Hajtóvadászat

az elszabadult cirkusz-vadák után.

Az aradi hatóságok nagy apparátussal igyekeznek kézrekeríteni a Kludsky-cirkusz elszökött vadállatait.

(Arad, november 4.) Nagy érdeklődést és fel-tűnést, de egyben nagy izgalmat is keltett a város-ban mai cikkünk, amelyben beszámoltunk arról, hogy kedden éjszaka kiszabadult a távozni készülő Kludsky-cirkusz állatállományából két hatalmas farkas és egy hiéna. A farkasok szerdán éjszaka Micalaca község határában 12 birkát téptek szí-jára és a község megrémült lakossága felkereste Robu János dr. ügyvéd, volt polgármestert, akit arra kérték fel, hogy nevükben a cirkusszal szem-ben kártérítési keresettel éljen és egyben járjon el az aradi hatóságoknál, hogy szabadítsák meg a környéket a veszedelemtől és pusztítsák el a far-kasokat.

Dr. Robu János ma reggel felkereste Lázár Agoston dr. alispánt, majd Ciorogariu vadászati főfelügyelőt, akikkel ismertette a helyzetet. A meg-beszélés során elhatározták, hogy hivatalos hajtó-vadászatot indítanak a vadállatok elpusztítására. A hajtóvadászat holnap, hainalban kezdődik meg. A vadászok elsősorban a glogováci erdőt keresik fel, miután azt hiszik, hogy ott rejtőznek a kiszabadult farkasok. Ezzel egyidejűleg a ghioroci (gyeröki) magánvadászok egy társasága is külön hajtóvadászatot indít a vadállatok után és remél-hetőleg holnapra már elhárítják az Arad és kör-nyékére leselkedő veszedelmelet.

Maximálják

az aradi taxiutók viteldijait.

Aradváros vezetősége magasnak találja a je-lenlegi fuvardíjakat.

(Arad, november 4.) Aradváros ve-zetősége ma foglalkozott megint az aradi taxi-utók ügyével. A permanensbizottság mai ülésén, dr. Botioc Elek interpellációjára, felszólí-tották Pociolanu Jánost, az adminisztratív szol-gálat főnökét, nyilatkozzék, milyen alapon ad-ták ki az engedélyt az aradi taxiutókra. A szolgálati főnök kimutatta, hogy az iparügyi osztálynak, egy érvényben levő városi szabály rendelet alapján, joga van 26 autóengedélyt kiadni. Ha aztán ezt a számot túl akariák ha-ladni, elsősorban a bérkocsisokat kell felszólí-tani, jelentkezzenek engedélyért. Különben pe-dig bejelentette a szolgálati főnök, hogy a bér-kocsi és autóközlekedésre már elkészített egy új szabályrendelet-tervezetet, amely azonban még nem került tárgyalásra. Ebben kötelezővé teszi, hogy valamennyi autó taxamétert sze-reljen fel 1928. január 1-ig. Amennyiben azt nem teszik meg, nem engedik őket közlekedni. Az új szabályrendelet megállapítja az autó és bérkocsiallomásokat, mindenképen az autókat részessítve előnybe, hogy végre bevezessék Aradra ezt a modern közlekedési eszközt és rászorítsák a bérkocsisokat arra, hogy taxien-gedélyeket váltsanak.

Botioc Elek dr. ekkor a viteldíjak ügyében szólalt fel és kifogásolta, hogy a közigazgatási szolgálat nem értesítette az engedélyek kiadá-sáról a permanensbizottságot, hogy az megállá-píthatta volna a viteldíjakat. Miután a taxi-utók jelenlegi viteldíjait magasaknak találja, kéri a bizottságot, foglalkozzék a maximálás kérdésével. A permanensbizottság végül elha-tározta, hogy a jövő hét péntekjén, amikor amugy is maximáló ülést tart, maximálja egy-uttal a taxiutók viteldíjait is. Az ülésre meg-hívják a vállalat képviselőit is, hogy hozzá-szólhassanak az ármegállapításhoz. Ezenkívül minden hónapban, a rendes maximálóülések keretében maximálják mindig a taxiutók-at is.

— Nem engedélyezik a szociáldemokra-ták budapesti Kossuth-ünnepélyét. Budapest-ről jelentik: A rendőrség nem engedélyezte a szociálisták vasárnap délutánra tervezett Kossuth-gyűlését, azzal az indokolással, hogy az ünnepet az egész főváros rendezi és egyik párt sem sajátíthatja ki magának politikai cé-lokra.

A fogmosás este

Ép'oly fontos, mint reggel, mert az éjszaka az az idő, a mikor a fogak ellenségei teljesen zavartalanul üzik romboló munkájukat. Óvja meg egészségét rendszeres fogápolással, lefekvés előtt is legyen kéznél

SARG

KALODONT

az antiszeptikus fogkrém.

Szabó Györgyék fogvamaradnak.

A timisoarai tábla mai ülésében elutasította a felfolyamodást.

(Arad, november 4.) Nagy érdeklődéssel tekintett ma Aradváros közönségének jelentős nagy része a timisoarai (temesvári) ítélőtábla váditanácsának mai tárgyalása elé. A timisoa-rai (temesvári) ítélőtábla váditanácsa ugyanis ma délelőtt foglalkozott Szabó György aradi droguista és felesége felfolyamodásával, amit azok az aradi törvényszék letartóztató vézse-ellen adtak be. Szabó Györgyöt és feleségét az ügyészség az ismeretes Fischer Eliz-palotai tüzzel kapcsolatban azzal vádolta meg, hogy

ott levő üzlethelyiségüket önmaguk gyujtották fel. A felfolyamodás tárgyalása már egy heti haladékat szenvedett, míg ma aztán a timisoa-rai (temesvári) tábla váditanácsa letárgyalta azt. A váditanács elnöke Dimitrescu Emil táblalabíró volt, aki mellett Lahovary Gligor és Pavelescu György bírák szerepeltek tanács-tagokként. A váditanács a felfolyamodást hosz-szas tárgyalás után elutasította és a Szabó há-zaspár további fogvatartását rendelte el.

Vlad Aurél Bratianu diktatorikus politikája ellen.

Szabad-e vitatni a monarchikus kérdést? — Averescu tábornok bírálja Bratianu Ionel kormányzását. — A parlament mai ülése.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítá-jának távirata.) A kamara ma délutáni ülésén Rautu kormánypárti kéri az állami orvosok és gyógyszerészek előléptetésének szabályozását. Bordea kifejti, hogy az erdélyi igazságszolgá-latásra tulsok illeték nehezedik. Stelian Po-pescu igazságügyi miniszter megállapítja, hogy Erdélyben tulsok formulárét használják, melyek sokba kerülnek. Mihelyt elegendő alap fog rendelkezésre állani, eltörlik az illeté-keket.

Vlad Aurél: Mit szól ehhez a pénzügymi-niszter?

Bratianu Vintila: Megfontolt pénzügyi po-litikával fedezni fogjuk a szükségletet.

Vlad Aurél: Mit mond az állami könyvve-zetésről szóló törvény?

Bratianu Vintila: Sokat mondhatna a volt pénzügyminiszterekről.

Tohanescu kormánypárti kéri az állami pénzek elsikkasztóinak üldözését és az erköl-csök javítását. Bírálja a nemzeti-parasztpárt magatartását és rámutat arra, hogy a regát és Erdély között nem szabadna semmiféle el-lentétnak lennie. Az alba-iuliai (gyulafehérvári) kongresszusnak egyesülést kellene jelentenie és az oda vezető ut a nemzeti-parasztpárt ve-zekelő útjának kell, hogy legyen.

Vlad Aurél bírálja Bratianu politikáját.

Duca: Az ön nevében, vagy a pártja nevé-

ben beszél?

Vlad: Ugy a magam, mint pártom ne-vében.

Ezután kifejti, hogy az egyesülés óta a kormányok semmit sem tettek az erdélyi mo-narchikus tradíciók ápolására.

Közbeküldések: Miért nem voltak a ko-ronázáson?

Vlad hangsúlyozza, hogy törvényesen szabad vitatni a monarchikus kérdést. Vádolja Bratianut, hogy diktatorikus politikát üz.

A szenátus ülésén Averescu tábornok fog-lalkozik a néppárt működésével keletkezése óta, majd a pártok közötti erőviszonnyal fog-lalkozik és kifejti, hogy 1920-ban, amikor kor-mányra lépett, nagy népszerűségnek örven-dett és ennek dacára nem mulasztotta el, hogy más pártok szakértőit is meghallgassa, így Take Ionescut és Titulescut, pedig a kor-mány egysége ezáltal gyengült. Amikor újból kormányra jutott, hasonlóképen cselekedett. Ezután a liberális párttal foglalkozik és meg-állapítja, hogy az idősebb Bratianu Ionel kor-mányzása alatt vetették meg a román állam alapjait, azonban a fiatalabb Bratianu kor-mányzása alatt a gazdasági helyzet rendkívül rosszabbodott. Beszéli az alkotmány respektá-lásáról és kijelenti, hogy a néppárt respektálja az alkotmányt vakbuzgó módon, ha arról van szó, hogy azt sértetlenül megőrizték.

Korjolan meghalt.

Harden Miksa harmincesztendőös harca önma-gával. — Akkor vesztette el csatáját, amikor a legnagyobb diadalát ünnevelte. — Miért halt meg önkéntes száműzetésben a Toll Korjo-lánja.

(Az Aradi Közlöny tudósítója-tól). Aki most meghalt, mint Maximilian Har-den, egy svájci szanatóriumban, az született hatvaphat év előtt mint Max Witkowski, egy poseni szegény zsidó apa házában. Színész volt, író, publicista, kritikus, lapszerkesztő, lapkiadó, satirikus, stilizta, írófejedelem és szellemi házizsidó, az igazság páratlanul őszinte bajnoka és páratlanul őszinte pozörje. Eszmének és még inkább stílusának művésze, mestere, rabszolgája és mártírja. Sokat tévedt életében, de minden meg fog neki bocsát-tatni. Mert művész volt.

1. Kezdte mint mindenki, aki vitte valamire. Lent. Egészen lent. Nyomorúságos törté-tő ifjuság, a tintakuli, az álhirlapíró, a vidéki rípacs élete. (Harden lenyűgöző intelligenciá-jával és egyenesen XVIII-ik százados encyklo-pédista műveltségével — vidéki színész! Egyenesen elképzelhetetlen. De mindig az elképzelhetetlen dolgok azok, amik megtörtén-nek.) Azután: az első sikerek. Ezek színházi kritikák voltak, egészen újak, egészen frissek, egészen nem németek. Julius Rodenberg „Ge-genwart“-jában jelentek meg. Ezek a cikkek — eladdig ismeretlen műfaj odakint — ugy hatottak Berlinben, mint a pezsgő és az élesztő. Apostata — ezzel a programot jelentő ál-névvel jelölte meg a szegény fiatalember essay-it, ezeket a három-négyszázoros re-mekműveket, amelyek közül kettő különös dí-csőségére szolgálhat ma is. Az egyik, amely-ben fölfedezte Strindberget, mert ő volt az, aki őt Németország és Közép-Európa számára fölfedezte, a másik egy cikk, amelyben kemény-nen nekiment az (akkor) büzhödötül korrupt berlin szinikritikának és újságrírásnak. A cikk talált és a legközelebbi premieren a Lessing Theater előcsarnokában arcul ütötte őt a Bör-sen Courier kritikusa, akit Isidor Landaunak hívtak. (Ravasz ur volt ez az Isidor Landau ur. Kezével hozzászemtelenkedett Harden ar-cához és így bejutott a halhatatlanságba, ame-lyért másoknak bizony valamivel nagyobb árt kell fizetniük.)

2. A dicsőség inasévei után Harden megvált a Gegenwarttól és megalapította a Zu-kunft-ot. Saját hetilapja volt, az akkori Ber-lin szombatesti szellemi pecsényéje. A hata-lom, amit népszerűsége adott neki, de hajlama is, szeretet a történelmi studiumok és portrék iránt, ellentmondó és paradoxális szelleme rá-bírták arra, hogy politizáljon. Mint politikus csatlakozott Bismarckhoz. A fölényes, a stíl-művész, a nagynémet, az imperialista robusztus, a művészietlen és (művészi szempontból) barbár Bismarckhoz. (Egyenesen elképzelhe-tetlen dolgok azok, amik megtörténnek.) Csakhogy...

3. Csakhogy Harden a bukott Bismarckhoz csatlakozott, a leteperthez, a kidobotthoz. Az ellenzéki Bismarckhoz. Igen, a fiatal II. Vil móssal szemben akkor ketten képviselték a hagyományos ösgermán szellemet a birodalomban. Bismarck herceg, aki Sedan mellől és Harden hirlapíró, aki Posenből jött. Bismarck nem szerette a zsidó hirlapírókat és Harden nem szerette a kegyelmes hercegeket. De mindketten szerették Németországot, szeret-ték a hatalmat, szerették önmagukat és gyű-lölték Vilmost. Ez a gyűlölet Bismarck szem-élyében történelmi és Harden személyében irodalomtörténeti fontossághoz jutott. Egész-séges gyűlölet volt, hiszen sok ragyogó cik-ket produkált. Harden olyan gyilkosan jó cik-keket írt, hogy Vilmos végül is bocsánatot kért Bismarcktól. Meglátogatta őt, születés-napjára a pincéjéből bort küldött neki, amit a herceg — igazi hardeni fölényvel — Harden-nal együtt ivott ki. De Hardenban nem volt annyi hardeni fölény, mint Bismarckban. Ki-szerkesztette az esetet. De... „Hogyan! Bis-

Jön! ? AMITIÉ ? Jön!

marck az én boromat Hardennal Itta ki! ?“ Ezt Vilmos nem tudta megbocsátani Bis-marcknak, tehát Vilmos becsukatta Hardent.

4. Amikor Bismarck meghalt, Harden egye-dül folytatta a bismarcki politikát, egy-maga kettejük helyett és ha lehet, még kimé-letlenebbül. Volt idő, amikor az egész német belpolitika nem volt más, mint Vilmos császár és Harden író személyes párbaja és ebbe az időbe esik a híres Eulenburg-pör, melyet nem írok Harden javára, mert ezt a harcot végig-küzdötte csodálatos bátorsággal, csodálatos sikerrel, de csodálatos rosszhiszeműséggel is. Hogy szétrobbantsa Vilmos császár udvari kamarilláját, Eulenburg herceget és más ura-akat megvádolt beteges hajlamossággal. Ez tárgyilag igaz volt, de... De hogyan tehette Harden, a feketefrakkos, a fehérgardéniás, a maniros Harden, hogyan tehette Harden, az író, az intellektuel, a szkeptikus, hogy rend-őrért és ügyészért kiabált, amikor — orvost kellett volna hivatnia. Mint vádló dialektikai-lag óriási volt, magával ragadta nemcsak egész Németországot, de az egész világot is. Tapsoltak neki, neve ismert lett őt világrész-ben és... Mindenkit magával ragadott, csak egy embert nem. Saját magát. Mert Harden hitt ugyan abban, hogy el kell pusztítania a kamarillát, de (legbelső) nem hitt abban, hogy Eulenburg herceg betegsége csakugyan bűn volt. Ez a harc óriási tárgyi győzelemmel végződött (Hardennak valóban sikerült a Ta-felrunde urait a császári palotából a Moabit-fegyházba áttelepíteni), de ugyanakkor belső töréssel is. Harden megkapta a milliók tapsát, de elvesztette pár írónak és művésznek be-csületét, ami pedig írónak és művésznek min-dig és mindennél fontosabb.

5. És aztán jött a háboru. Harden, a bis-marcki hagyományok Grál-lovagja kibé-kült Vil móssal, aki, ami imperializmust s nagy-németséget illetett, most csakugyan utolérte a poseni hirlapírót. És aztán folytatódott a há-ború. Tovább, mint Vilmos és tovább, mint Harden hitték. Jöttek az embertelen szenvedé-szek esztendei, jöttek... És Harden ekkor végre fölébredt. Fölébredt pózos Bismar-k-barátságából, fölébredt affektált dandyzmusa-ból, fölébredt mindenből és egy szép napon azon vette magát észre, hogy semleges svájci számkivetésben írja a — pacifista Zukunftot, amelyet Németországban régen betiltottak. Most még egyszer... Most fölébredt benne a kezdés esztendeinek rajongó humanitása, most végre megírta, amit — hogy korábban megír-jon — nem ért rá egy harmincéves sikerkam-pánytól. Most végre megtalálta a kapcsolatot hazája legjobbjával, az egész fényes német írói baloldallal. Most végre Hardenből Har-den lett.

6. Hát az lett?... A belső tűz egyesítette őt hazája legjobbjával, de a kifejezési esz-közök, a közlés módja?... Az egykor ragyogó Hardent végkép megölte a hardenizmus. Amik-or a latin dokumentumok lapidáris egyszerű-ségével kellett volna beszélnie, ő akkor is stíl-izált, szépelgett, affektált. A mondanivalója tisztá volt és egyenes, de a szavai cikornyá-sak és pózosak. Olyan gyönyörűen dadogott, hogy már senki nem értette, művészi tolvaj-nyelve megölte őt épen úgy, mint a sikerrel üzött, harmincesztendőös rablógarázdálkodás. Harden összeveszett a császáriakkal és nem tudta magát megértetni azokkal, akik a csá-száriak után jöttek. Az új Németországban (az óvében!) még annyira se lelte helyét, mint a régiben. A csoda megtörtént, az olvasók el-fogytak, a Zukunft megszűnt és a hisztériku-san érzékeny művész Ebert elnök idejében duzzogva és sértődve tért vissza abba a Svájc-ba, ahol még Vilmos császár idejében kezdte meg praktizálni a száműzést. Alig akadt né-met lap, amely közölte volna az egykor Leg-népszerűbb írásait és Harden — mert hallgat-ni most sem tudott — kénytelen volt amerikai

és hollandiai újságokba írni. Harden — hollan-diai lapokban, Vilmos a — hollandiai Doorn-ban. Nemcsak Harden volt satirikus, az élet is az.

7. Összeuzva halt meg, mint megtévedt művész és zseni, mint a toll Korjolanja és maga után hagyott egy remekművű oeuvret, amely sajnós, nem végig remekművű. Elmúlt. Halhatatlanságát nem az időben, hanem a tér-ben élte ki. Élete, győzelme, bukása, tragédiá-ja az íróé, a gondolkodóé, az intellektuellé, a művészté. Mert azért művész volt.

Művészet.

A „Kossuth“ főpróbája.

A budapesti lapok elismeréssel írják Hegedüs Lóránt aktuális drámájáról.

Budapestről jelentik: Ma tartották meg a Nemzeti Színházban Hegedüs Lóránt, volt ma-gyar pénzügyminiszter „Kossuth“ című darab-jának főpróbáját. A délutáni és esti lapok nagy dicsérettel emlékeznek meg a darabról és elis-merik Hegedüs tehetségét, de mindegyiknek az a véleménye, hogy Kossuth dramatizálásá-val nagy fába vágta a fejszéjét. A darab min-denesetre alkalmas a közelgő leleplezés alkalmá-ból a lelkesedés emelésére. A darab mint-egy ellendráma volna Herczeg Ferenc „A hid“ című darabjának, ahol Széchenyi szellemi do-minálása mellett Kossuth meglehetősen háttér-be szorul. Hegedüs darabjában Kossuthot akarja glorifikálni, de sokszor tulideálizálja. A kritikusok több kifogást emelnek a játék és a rendezés ellen, de végeredményben mindany-nian méltatják Hegedüs nagy igyekezetét, lelkesedését és a darab aktuálitását.

* A cluji román opera műsora. Pénteken, no-venber 11-én: Aida. Szombaton: Anyegin Eugen. Vasárnap: Fidelio. Hétfőn: Troubadour. Kedden: Aia:cosbál.

* Heti műsor. Szombat: Böregér, vigopera. (B. bérlet.) Vasárnap délután 3 és fél óraker: Nő-tás kapitány, operett. (Új szereposztás, Mérsékelt helyárak.) Este 8 és fél óraker: Böregér, vi-g-opera. (C. bérlet.) Hétfőn: Böregér, vigope-ra. (A. bérlet.) Kedden: Román előadás. Szerda: Édenkert, vigjáték. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Csütörtök: Édenkert, vigjáték. (C. bérlet.) Péntek: Román előadás. Szombat délután 4 óraker: Te csak pipálni Ladányi, vigjáték. (Féláru ifjusági és népelőadás.) Este: Román előadás. Vasárnap dél-után 2 és fél óraker: nagy gyermekelőadás. Dél-után 4 és fél óraker: Édenkert, vigjáték. (Rendes helyárak.) Este: Román előadás.

* A Böregér szombati reprise teljesen új sze-reposztásban fog diadalt aratni. Biztos a siker, hi-szen olyan szereplőkkel kerül színre Strauss klasz-szikus vigoperája, amilyenben Aradon még nem játszották. Lengyel Irén, Horváth Mici, Szent-györgyi Mária, Galetta, Jirassek, Deésy, Győző, Jung játszik a főszerepeket. A biztos sikerre való tekintettel, az igazgatóság vasárnap estére és hét-főre is műsorra tűzte a darabot.

* Az Édenkert. Lázás érdeklődéssel várja az egész közönség a szerda estét, az Édenkert premierjét. A tavalyi bécsi szezonnak az Édenkert volt a legnagyobb szenzációja, 250-szer adták zsu-folt nézőtér előtt és Budapesten a Vigszínházban is száznál több előadást ért meg ez az épen oly izgalmas, mint mulatságos ujdonság. Bucure-ti-ben is most készülnek az Édenkert bemutatására. Színészeink igen nagy kedvvel készülnek a szef-dai premierre, mert egyrészt biztosak a sikerben, másrészt egyik szerep jobb, mint a másik. Fekete Irén, Pallav Mancsi, Kiss Mariska, Károly Klári, Szepessy Etus, Jávor, Szentgyörgyi Mária, Mé-száros, Kun, Szendrey színigazgató, Kallós és Győző fogják nálunk az Édenkert főszerepeit játszani. Az ujdonság két egymásután következő estére van kitűzve, a további műsorba illesztés a közbejött román előadások miatt egyelőre ha-lasztást szenved.

Budapesten 300 ezer ember gyönyörködött a Mermelines hölgyben. Jön az ERŐ ÉBET mozgóba.

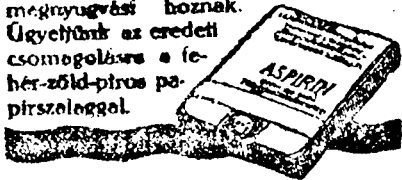

Hirtelen időváltozás

gyakran okoz megfélést. Csúsz, köszvény, bchlas, neuralgia ilyenkor fokozottabban érezhető.

A Aspirin-tabletták

enyhítik a fejdalmakat és meggyógyítják a megfélést. Gyógyítják az eredeti csomagolásban a fehér-zöld-piros papírszalaggal.

5996

* A román opera vendégjátéka. Még egy hét választ el bennünket a cluji román opera vendégszereplésétől és a közönség máris valósággal megostromolta az elővételi pénztárt. Első eset, hogy az opera a kellemes és hangulatos téli színházban játszik, ezenkívül a társulat minden elsőrendű tagját lehozta Aradra. Aca de Barbu, Nestorescu, Mohora, Lya Pop, Dobranskaia, Apostolescu, Nicolescu, Andreescu, Chicideanu, Ujeicu, Soculschil, Szabó énekeseket nem kell az aradi közönségnek bemutatni, Bobescu, Doubrawski, Urleteanu karmesterek, Arati, Bretan, Ilinski rendezők, Ligeti és a balletkar egészítik ki a kiváló együttest, amely annyi felelhetetlen estét szerzett már Arad közönségének. Műsor: Péntek, nov. 11.: Aida, aztán Anyegin Eugen, Fideho, Alarcosbál és Troubadour, Jegyek 220—30 leas árban a színházi pénztárnál.

Ongyilkos lett egy oradeai nagybirtokos.

Oradeáról jelentik: Ma délután két órakor dr. Moskovits József, volt nagybirtokos, a városi tanács tagja a városligetben föbelőtte magát és azonnal meghalt. Tettének oka abban keresendő, hogy hétézer holdas birtokából a kisajátítás után csak kétszáz holdat hagytak meg és emiatt nem tudta előteremteni azokat az anyagi eszközöket, amelyek faipari vállalkozáshoz szükségesek voltak. Az utóbbi időben érzékeny veszteségek érték és emiatt elkésredésében vetett véget életének. Halála az egész városban és megyében, ahol általános tiszteletnek örvendett, nagy megdöbbenést váltott ki.

Megállapították az aradmegyei vadászat programját

Aradnak is résztvesznek Miklós herceg vadászatán. (Arad, november 4.) Az Aradi Közlöny beszámolója arról a nagyszabású vadászatról, amely az aradmegyei Székudvar körül lesz. Mint megírtuk, vasárnap hajnalban udvari vonattal Aradra érkezik Miklós királyi herceg és kísérete, amely a következőkből áll: Bratianu Dinu, Cipaiianu földművelésügyi államtitkár, Nasta, a Casa Centrala vezérigazgatója, Saulescu vadászati vezérigazgató, Lazarescu Constantin, Gaillac Stefan, Baiacu N., Durmann K. földbirtokosok, dr. Metianu és dr. Bejan egyetemi tanárok. Az előkelő vendégek pontosan hainali 5 óra 10 perckor érkeznek az aradi állomásra, ahol azonban ekkor csak igen keveset időznek. Aradon a vadásztársasághoz csatlakozik Georgescu János prefektus, Piso János erdőigazgató, Ciorogariu vadászati főfelügyelő, Crisan vadászati kerületi felügyelő és dr. Grumáz László. Aradról továbbmennek a vadászok Chisineu (Kisjenő) felé, ahova reggel hét órakor érkeznek, onnan pedig autón mennek Székudvarra. A vadászat két napos lesz és a kilátások szerint nagy sikerrel fog járni. A társaság főleg fácán, dámvad, nyul és őzre fog vadászni.

Gyermekkoszik és székek legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

Százszázalékos adóprés működik Aradon.

Az adóbehajtók vagyoniilag felelősek az adók összegéért. — Büntetéssel sújtják a lanyhán dolgozókat. — Az aradi pénzügyigazgató drákói rendelete.

(Arad, november 4.) A mai gazdasági viszonyok súlyossága, nehézségei tulontul is ismeretesekek, hiszen heteken, hónapokon és éven keresztül mást sem tesznek — nem tehetnek — az emberek, mint panaszkodni és reménykedni, várnak egy csodára, amely egy csapásra megváltoztatja ezt az áldatlan gazdasági helyzetet. A nagy várakozás közepette pedig emberek, nagy és számottevő vállalatok mennek sorban tönkre anélkül, hogy akadna valamilyen közgazdasági zseni, aki megállíthatná ezt a nagy pusztulást. Ez az érem egyik oldala és most nézzük a másik oldalt, ahol az állam néhány vezető-főtisztviselője nem igen vesz tudomást ezekről az állapotokról, hanem felhasználja a kezében levő Prést és csavarja, csavarja, amíg csak újabb holtestek nem fekszenek a közgazdasági élet nagyvéres porondján.

Nicolescu Amilcar aradi pénzügyigazgató a napokban egy írásbeli és igen erélyes rendeletet adott ki, hogy még inkább fokozza az adók behajtását, amely már ugyanis a tönk szélére sodort számos aradi céget. E rendelkezésben értesíti a kerületi perceptorokat arról, hogy azoknak, akik a kerületükben még nem hajtották be az évi adó 75 százalékát, biztossági végrehajtást vezetnek be magánvagyonra és saját vagyonukkal felelnek azért, hogy a kivetett adó az utolsó banig be legyen inkasszálva. Azokat a perceptorokat pedig, akik nem tanúsítanak elég erélyes eljárást az adók

behajtásánál, bírsággal sújtják, még pedig olyképpen, hogy minden hónapban 600—600 leif vonnak le fizetésükből. Értesülésünk szerint már eddig is több bírságolás történt olyan perceptoroknál, akik nem hajtották be „elég erélyesen“ az adókat és akik ezért 600 lejfel kisebb fizetést kapnak már két hónap óta.

Ennyi az egész. És most már nem is kell oly nagy fantázia ahhoz, hogy az ember elképzelje, hogyan fognak eljárni az adóbehajtó közegek ezentúl a közönséggel szemben, amikor minden ellágyulásért, minden esetleges elnézésért és minden konciliáns lépésért a saját vagyonuk és fizetésük forog kockán. Eddig sem volt az aradi közönség tulságosan elkényeztetve, eddig sem igen voltak tekintettel rájuk és a mind inkább súlyosbodó gazdasági helyzetre, de ami ezután következik, az előreláthatólag tul fog tenni minden elképzelésen. Ez a rendelet igen jó volt arra, hogy az adóhivatalnok most már tényleg csak paragrafusokat végrehajtó, szív, és érzés nélküli gép legyen, mert minden emberi belátást eláruló gesztus esetén lesújt rájuk is a fenyegető büntetések sorozata. Lehetséges, sőt valószínű, hogy Nicolescu Amilcar pénzügyigazgató ezzel a rendelkezéssel elérte azt, hogy nagyobb összegek fognak befolyjni a pénzügyigazgatóság pénztárába, de egészen bizonyos az is, hogy ezt a pénzáradatot a tönkrement existenciák egész sora fogja uszályként követni... (m. r.)

Háborusrokkant, bėnavilágjáró érkezett Aradra

Négy esztendő óta tolokocsin utazik a nagy háboru egy érdekes rokkantja, s egyetlen kísérője egy hatalmas ujjfundlandi kutya.

(Arad, november 4.) Két, Aradra érkezett világljáróról szól ez a riport. Mielőtt az olvasó szeméi elovasatlannul végig siklanának a sorokon, ki kell jelentenem, hogy a szóban forgó két világljárót annál is inkább érdemes megismerni, mert merőben különböznek azoktól, a kik vastag talpu, porral lepett, hatalmas turista cipőkkel dörömbölnek szinte napról-napra végig a kávéházak asztalai mellett és kápelelapokat kínálva, mellükön és hátukon feltűnő plakátok jelzik, hogy ismét megérkezett egy globeotter, aki zsebünk tartalmának segédelmével akarja tovább folytatni utját a rejtelmes India, a zavargó Kina, a veszedelmes Szahara és a legsötétebb Afrika felé. Ez a mostani két világljáró a legfiurcsább és legérdekesebb, akiket valaha láttam. Az egyiket Stefan Kreinernek hívják és ezelőtt negyvenhét esztendővel született Bánát egyik kis falucskájában, a másiknak Ujjfundlandi Lord a neve és kilenc évvel ezelőtt látta meg a napvilágot a gyönyörű szép Amsterdam városában.

A világljárók bevonulása Aradra sem történt mindennapi, megszokott formában. Stefan Kreiner egy érdekes szerkezetű, három kerekű, egyszemélyes kocsin ült és Lord méltóságteljes léptekkel haladt a kocsni előtt, amelyhez szoros lelki és fizikai kapcsolatok kötötték. Azt hiszem, hogy a helyes következtetési képességgel rendelkező olvasónak ezek után sikerül kitalálni, hogy Lord nem lehet más, mint egy hűséges és jól megtermelt ujjfundlandi kutya, aki megérdemli, hogy nevének kezdőbetűjét nagy L-el írjuk és érdemeket szerzett arra is, hogy a nyelvtani szabályokat félretéve, megállapítsuk, hogy Lord egy olyan kutya, aki... és nem „ami“...

Először Stefan Kreinert ismerteti meg az olvasóval. Ezelőtt tizenkét esztendővel, még derék, szép szál ember volt. Valamikor a sportkörökben úgy nevezték, hogy Kreiner II; 1905-ben, a genfi uszóviadalon elnyerte Európa távuszó bajnokságának arany plakettjét. Sokáig veretlen maradt Kreiner II., aki részt vett az összes versenyeken és neve, különösen a sportkörökben általános népszerűségnek örvendett. Foglalkozására nézve, mérnök volt és mint ilyen, amikor lángra lobbant Európa, beosztották a műszaki csapatokhoz. A német hadseregben szolgált, mert még fiatal korában Berlinbe költözött és megszerezte a német

állampolgárságot. A háborut 1915-ig sebesülés nélkül kiűzdötte végig. Akkor, valahol a mazuri tavaknál jött egy bolondos muszka-sranuel és épen ott robbant fel, ahol Kreiner főhadnagy tartózkodott. Nagyon súlyos sérülésekkel viték a legközelebbi kötőzöhelyre, ahol az orvosok megállapították, hogy gerince, alteste és két lába összeroncsolódott. Az életerő és életvágy végül mégis megbirkózott a betegséggel és több, mint egy évi ápolás után, Kreiner Stefan „gyógyulni“ hagyta el a kórházat.

Nem volt már semmi baja, csak lábait nem tudta többé használni és megroncsolt gerince is örök fekvésre, vagy ülésre kényszerítette. Volt egy kis megtakarított vagyonkaja, vásárolt magának egy önhajtó kocsit, vonatra tette magát és elutazott Amsterdamba. Ott egy műszaki vállalatnál kapott alkalmazást. És a sebesülése adta meg az ötletet arra, hogy a cég egy eddiginél sokkal célszerűbb és könnyebben kezelhető „rokkant-kocsit“ szerkesszen, amellyel óránként tizenhat kilométert lehet megtenni, minden fáradtság nélkül. Kreiner Stefan felajánlotta a cégnek, hogy ő hajlandó a kocsinak propagandát csinálni az egész világon, még pedig úgy, hogy ezzel a kocsival látogatja meg az összes nagyobb városokat. A cég rendelkezésére bocsátott egy kocsit, némi pénzt és kilátásba helyezett egy nagyobb összeget, ha hat esztendő alatt keresztül utazza — egyelőre csak Európát.

Kreiner Stefan négy esztendővel ezelőtt indult el Amsterdamból. Volt Norvégiában, Svédországban, Finnországban; keresztül utazta Francia- és Németországot, Olaszországot, Svájcot, Ausztriát s Magyarországon keresztül Romániába jutott. Kreiner Stefan azonban egyedül nem tudta volna megtenni ezt az utat. — Magával vitte okos, hűséges, nagyszerűen dresszirozott ujjfundlandi kuttyáját, Lordot. És utaznak négy esztendő óta télen, nyáron, sokszor éjjel-nappal. Amikor Kreiner Stefan kifárad, a kocsit Lord huzza, ha Lordnak van pihenésre szüksége, Kreiner mozgatja a kocsit hajtóját. És így értek egyik városból a másikba, egyik községből ki, a másikba be. Ez a különös világljáró, amikor kutyájáról beszél, nedvesek lesznek szeméi és szeretettel nyugtatja kezét Lord fején, aki hűséges, megértő nézéssel simul gazdájához. (b. g.)

Megsemmisítették a váci véres mandátumot

Andrássy Gyula gróf petíciójának helyt adott a közigazgatási bíróság.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Feltűnést keltő határozatot hozott ma a közigazgatási bíróság. Mint ismeretes, Andrássyék megpeticionálták Szabóky Alajos államtitkár, egységspárti képviselő váci mandátumát, amelyért való harcban Andrássy egyik kortesét agyonlőtték. Hosszas tárgyalás után a közigazgatási bíróság ma meghozta az ítéletét, amelyben helyt adott a panaszoknak és érvénytelenítette az államtitkár mandátumát, a költségekben pedig elmarasztalta Szabókyt. Az ítélet kihirdetése után az elnök megkezdte az in-

dokolást. Politikai körökben nagy feltűnést keltett a mandátum megsemmisítése.

Az esti jelentések szerint a közigazgatási bíróság a következőkben indokolta meg Szabóky államtitkár váci mandátumának megsemmisítését: A bíróság bebizonyítottak veszi azt, hogy a Felsőgödön adott vacsora tiltott ellátásnak minősítendő, miután megállapítást nyert, hogy a vacsora ingyenes volt és Szabóky tudott róla. Ezért helyt ad Andrássy Gyula gróf petíciójának és megsemmisíti a mandátumot.

Borongós őszi vásár Aradon.

Esős hangulatban indult meg az aradi nagyvásár. — A forgalmi rendőr vizsgálja. — A vásárt igazságszolgáltatás itélkezett egy tolvaj felett.

(Arad, november 4.) Kedvünkasztó, ködös őszi reggelre ébredt ma Arad lakossága. — Olyan tipikusan novemberi nap volt ma reggel, hogy az ember már attól is náthát kapott, ha kinézett az ablakon az uccára.

— Na — mondta egy telt kosarakkal szuszogó néni — meglátszik, hogy vásár van. Nincsen őszi vásár Aradon eső nélkül.

Hát a kosárkás néniék azért nem egészen volt igaza. Délre csak azért is kiderült és délután már enyhe tavaszos szellő leengedett a házak felett, megcsufolván az összes vásári időjárás-babonákat. Az viszont tény, hogy Aradot egészen kivetkőztette hétköznapi ábrázatából a nagyvásár. A Bul. Regele Ferdinand közepén ingatlanlan hosszúságú sátorboltok kínálták áruikat. Főleg a oszmadiaák, cipészek, papucosok, ruhások várták itt a jó vevőket, de azok nem nagyon mutatkoztak. Egy parchet s flanelárus sátrát azonban csinos nagyságú csoport vette körül. Csakhamar magas tenorba szállt az irigyelt árus hangja.

— Nyolevanöt! Lelkem! Nem kell? ... Sajnálom. Nekem is több van.

És büszke gesztussal rakta vissza a helyére a portékát. A papucosok előtt még csak ácsorgott és alkudozott egy-két vevő, de a többi sátrak láthatóan erősen várakozó álláspontra helyezkedtek, pedig az árjelző cédulájuk hivalkodva hirdette, hogy cipőt már 500 lejért is lehet kapni. Láttam a raktáron betétest is.

A Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-téren) talán még nagyobb volt a forgalom. Itt táboroztak a kosarasok, meg a vidéki almászekerek. Soha még annyi kosarat! ... Egész Aradot el lehetett volna talán személypodgyázként szállítani velük. Kissé arrébb almahegyek és dombok. Estefelé egész elhordták őket az asszonyok meg a gyerekek.

A forgalmi rendőr vizsgálja.

A Strada Crisan (Karolina-ucca) sarkán meg kellett állni egy pillanatra. Egészen nagyvárosi kép nyugozta le az embert. Óriási hangzavár, kocsis ordítózás, autóriogás, bicikli-csengés. Hosszu kígyóként keresztül-kasul vonagló kocsisorok és a pokoli zenebona közepén imponáló nyugalommal dirigál a forgalmi rendőr. Lehet, hogy az elméleti vizsgán jól megfelelt annak idején, de annyi bizonyos, hogy a gyakorlati vizsgát ma tette le a Str. Crisan (Karolina-ucca) sarkán, még pedig kitűnő eredménnyel. Szóltanul, mint egy kifogástalan gép, fordult jobbra-balra helyén, botjával fíradhatatlanul állította meg és indította utjára a lármázó járműveket és sehol semmi fennakadás, semmi zavar. Szinte passzióval fektült neki, mintegy a forgatagnak. Ugy ment minden, mint egy jól scenírozott tömegjelenet a filmen. A forgalmi rendőrön ugyan még nem volt tényérsapka és fehér keztyű, de ma délelőtt semmiben sem különbözött bécsi kollegájától, aki Kärntnerstrassen dirigálja a nesztelenül suhanó autókat.

Csak egy verklis papagály ...

A város belsejében sehol sem lehetett látni az alkalmi szórakoztatók lármás csoportját. Néhány léggömbös ember adott csupán szint az üzletes lőtás-futásnak és csupán a Piata Catedralei (Tököli-téren) volt valami, ami a

régi hancurozós vásári „élvezetek“-re emlékeztetett. Egy öreg néni állt a kut mellett, előtte rozszant verklis és egy rudon a papagály. Bus, fáradt, bóbítás madár... szinte megdöbbenem, amikor láttam, hogy mennyire hasonlít gazdasszonyához, vagy az asszony a papagályhoz. És senki se volt kíváncsi rájuk. Igaz is. Ki kíváncsi ma a jövődre? ... Jobb, ha nem tudja az ember. És aztán, egy papagály? ... Ki ad ma elmodernesedetten ilyesmire pénzt? ... Megszólt a verklis. Régi, régi valcer nyöszörgött elő belőle és az úgy illett az öreg asszonyhoz és a bus bóbításhoz. Végre megállt egy kis cseléd a verklis előtt. Aggódo arccal nézett, hol az asszonyra, hol a nagy titkok tudójára: a zöld madárra. Aztán elszánt mozdulattal kivett szoknyazsebéből méhánny lejt. A papagály gépiesen kapott ki egy cédulát az apró rekeszekből. A kis cselédnek felragyogott a szeme s boldogan ugrándozva futott hazafelé. A verklis tovább nyöszörgötte a régi valcert.

Tolvajfogás a bulváron.

Ez már a délutáni napsütésben történt a Ferdinand-bulváron: ez a nagy izgalmu eset. Ugy kezdődött az egész, hogy egy falusi nagy sapkás, ravasz bácsi leakasztott egy forgalmasabb sátor rudjáról egy prémel bélelt bőrkabátot és aztán elindult vele nagy komótosan, mintha vette volna. Már vagy a hatodik sáternél tartott, amikor észrevették az esetet. Pár pillanat alatt tudta a sátorvárosban mindenki, hogy lopás történt. Körülvették a falusi bácsit és egy vásáros neki állt rögtön:

— Gyeriünk csak a rendőrhöz!

Elvette a bőrkabátot, ráhuzott vele egy párat a tolvajra, aki a publikum nagy hahótája közben esetlenül sompolygott a bizonytalan jövő elé. Nem tiltakozott, nem lármázott. Hagyta magát vinni. Rendőrt nem talált a büntető expedició hamarjában, de viszont odaért ahoz a sátorhoz, ahol a lopás történt. Az árus átvette a megkerült kabátot, amugy istenigazából megmondta a „véleményét“ a tolvajnak, nagyobb nyomaték kedvéért le is akasztott neki vagy két pofont, meglóditotta s — a tolvaj mehetett. A dolog el volt intézve annak rendje és módja szerint, hisz a kár is megtérült. Mire a rendőr előkerült, a nagysapkás — meglehetősen öreg ember volt — szomoruan handukolt a bulvár másik végén a Boros Béni-tér felé. Megcsóválta méhányszor fejét: úgy látszott, sehogy se tetszik neki a dolog, nem valami jól esett neki a vásári igazságszolgáltatás.

Fóthy Ernő.

Rádió-műsor.

Szombat, november 5. Wien—Grác. 16. Hangverseny. 18.45. Kamarazene. — Berlin. 20.30. Tarka est. — Boroszló. 20.15. Népszerű zene. — Frankfurt a. M. 21.15. Mandolin-zene. — Leipzig. 22.15. Táncczene. — London. 22.35. Katonazene. 23.30. Jazz-band. — Milano. 20.45. Operaelőadás. 23. Jazz-band. — München. 19.45. Operaelőadás. 22.15. Táncczene. — Nápoly. 21. Hangverseny. — Pozsony. 19.30. Operaelőadás. — Prága. 22.25. Népszerű és táncczene. — Róma. 16.50. Hangverseny. — Stuttgart. 18.45. Zenei est. — Zágráb. 22. Népszerű és táncczene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 19.15. Cigányos magyar est. 22.15. Cigányzene.

H I R E K.

Kvitt ...

Tegnap úgy jártam, azaz úgy járt valaki velem, hogy rámköszönt a járdán s én azt nem vettem észre. Nem vettem észre, csak abban a bizonyos elkésett pillanatban, mikor az emberrel valamely ösztön mégis tudatja, hogy köszöntek neki s az ember fel is üti a fejét, el is csipi a tettest, de már hiába, az már helyretette a kalapját s szépen, szeliden, lemondólag pillant lefelé, amit tovább vonul a forgalom közt. Nem szép, hogy az ember az ilyen csütörtököt mondott köszönést elégtétlenül hagyja s elnézi, hogy az a figyelmes, kedves ismerős most zavart kapott, elszomorodik és a nullánál kevesebbnek érzi magát. Igenis, utána kéne ugrani, megadni a köszönést s bocsánatot kérni. Az emberek nevelése vagyok, kába fővel úgy viselkedem, mint a többi, sajnos, nincs iniciatívám.

Ma meg én találtam úgy járni egy uri barátommal. Átal köszönök méteresen a másik járdára, ott jött s úgy néztem, hogy erre felé pillant. De hát valamelyik guszta autó érdekelhette; nem méltóztatott a felje intézett kalapomat észrevenni. Nekem ma véletlenül nem volt kínos ez a pillanat. Nem. Azonnal eszembe jutott, hogy tegnap adósa maradtam valakinek. Kis megkönnyebbülést kaptam. S ott magamban azt mottyantottam:

— Kvitt..!

— Maniu Buzdugan régensnél. Bucurestiből jelentik: A Lupta közli, hogy Maniu Gyula vasárnap meglátogatta Buzdugan régenst.

— Az aradi gör. kel. egyháztanács ülése. Az aradi görög keleti püspökség egyházi tanácsa tegnap délelőtt Comsa Gergely dr. püspök elnökle alatt ülést tartott, amelyen különböző konzisztoriális ügyek kerültek tárgyalásra.

— Iorga Miklós Sibiuban. Bucurestiből jelentik: Iorga szombaton Sibiuba utazik, hogy ottani párthiveivel pártszervezeti kérdésekben tárgyaljon.

— Pacha Ágoston tárgyal Anghelcsuval a kisebbségi iskolák ügyében. Timisoara—Temesvárról jelentik: Pacha Ágoston püspök hivatalos ügyekben Bucurestibe utazott. A püspök tegnap Anghelcsu közoktatásügyi miniszterrel folytatott tanácskozásokat felekezeti iskolakérdések ügyében.

— Aradváros jégkára. A permanens bizottság mai ülésén Dirlea Vazul gazdasági tanácsos jelentést tett arról, hogy a július 2-iki jégverés folytán az aradi városi kertészethen eloállott kárért a város 250.000 lej kártérítést kapott az egyik biztosítótársaságtól.

— A turini polgármester a Kossuth-szobor teleplezésén. Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt a magyar rádió a Kossuth-szobor teleplezési ünnepélyét elejétől-végig közvetíti. A turini jelentések szerint a város polgármestere, Sambui tengernagy is résztvesz az ünnepségen.

— Kosáry Emma súlyos balesete a sima parketten. Budapestről jelentik: Kosáry Emma ismert primadonnát tegnap este súlyos baleset érte. A primadonna egy nagykereskedőnél vacsorázott. Az este folyamán elcsuszott a lakás sima parkettjén és eszméletlenül esett a padlóra. A baleset folytán Kosáry Emma összeszelezta félarcát.

Sámszon

uriszabó anyagban és munkában a legkiválóbbat nyújtja! Jutányos ár! Arad, új Neuman-ház.

— Egy budapesti fakereskedő rejtélyes öngyilkossága. Budapestről jelentik: Titokzatos körülmények között lett öngyilkos Lichtenstein Sándor budapesti fateleptulajdonos. Lichtensteint egy fiatal, 30 éves nő meglátogatta egy elegáns férfi társaságában. Egyszerre a nő lerohant a házmasterhez és bejelentette, hogy a fakereskedő mellbelötte magát. Mire a mentők megjöttek, a nő és a férfi eltűntek.

Erdélyben premier. Én, Te, Ő, Mi, Ti, Ők, mindnyájan megcsodáljuk a szorou legmagyobb alágerét a Hermelines hölgyet az Erzsébet mozgóban. Erdélyben premier.

— Gyászmise a minoriták templomában. Ma reggel 8 órakor a Minorita-templomban a Katholikus Kör elhunyt tagjainak emlékeztetőre gyászistentiszteletet tartottak fényes papi segédlettel. A gyászmise tartama alatt a Katholikus Kör férfi énekara énekelt gyászzeneket, Szablóczky János vezetésével.

— Halálozás. Gedinger Géza CFR főpénztárnok folyó hó 4-én reggel fél 4 órakor, 47 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt fél 11 órakor, a Karolina-uca 5. sz. gyászházból lesz.

— Betiltották Prágában a szovjetévfördülő ünneplését. Prágából jelentik: A rendőrség betiltotta a szovjet tízéves fennállása alkalmából tervezett kommunista tüntetést.

— Károlynap Aradon. Az aradi Nikolets Döme-asztaltársaság nagy ünnepek között ülte meg ma az asztaltársaság két régi tagjának, Csiky Károlynak és Reicher Károlynak a nevenapiját. Az asztaltársaság tagjai teljes számban jöttek össze az aradi Lovasberényi-féle vendéglő éttermében és a legjobb hangulathoz kedélyesen folyt le az este. Varjassy Lajos nyugalmazott polgármester köszöntötte fel elsőnek az ünnepeket, akik 40 esztendőn keresztül szolgálták városunkat. Hogy miként szolgálták, azt minden aradi polgár tudja. A beszédet lelkes éljenzéssel fogadták, majd Reicher Károly nyugalmazott városi főügyész meghatottan köszönte meg a figyelmet, amelyet iránta tanúsítottak. Utána Nikolets Döme, majd Nattland Bernát mondtak felköszöntőket, amelyekben az ünnepeket fiatalok-ról beszéltek, majd valósággal megeredt a toasztok ária. Az asztaltársaság mindegyik tagja felszólt és a szép Multról beszélt, amikor mindenütt békesség volt és amikor az emberek még szerették egymást, bármilyen fajhoz tartoztak is. Végül Csiky Károly nyugalmazott pénzügyi tanácsos emlékezett meg a mult időkről. A sok humorral átszőtt emlékek felélesztésének hatása alatt jókedvűen, egy pompásan eltöltött nap emlékével oszlott szét az asztaltársaság.

— Nem engedélyezték Várnai Zseni előadását. Budapestről jelentik: A rendőrség nem engedélyezte Várnai Zseni, szocialista érzelmi költőnek a Vigadóban november 27-ére hirdetett estélyét, mert megállapította, hogy a műsoron sok oly költemény és elbeszélés is szerepel, amely a proletárdiktatura idején jelent meg.

— Eljegyzés. Krutsch Adam (Zadarlac) eljegyezte Léva y Margit urleányt (Tomnatie).

— A Sidney katasztrófájának borzalmis részletei. Londonból jelentik: Beszámoltunk arról, hogy újabb hajókatasztrófa történt, amelynek a Sidney nevű hajó lett az áldozata. Ma megrázó részletek érkeztek a katasztrófáról. A Sidney eszerint pillanatok alatt süllyedt el és 150 utasából 62 a tengerbe veszett. Az elsüllyedt hajó 23 méternyire van a tenger színe alatt és most búvárokat küldöttek felkutatására, miután azt gyanítják, hogy az utasok egyrésze még a fülkékben van.

Könyvtárt, festményt, heredit vesz Kerpel.

— Meghalt Capek, a R. U. R. szerzője. Prágából jelentik: Capek Chod, ismert cseh író, aki október 28-án megkapta az irodalmi államdíjat, tegnap este 67 éves korában meghalt. Capek egyik legismertebb darabja a R. U. R. (Rossums Universal Robot) volt, amelyet Aradon is bemutattak.

Szörmebundák óriási választékban
„VICTORIA“ női confectio divatházban Arad, a Dáciával szemben

— Katonai jelentkezések Aradon. November elsején kezdődtek meg Aradon az évenként szokásos katonai jelentkezések és erről feltűnő plakátok értesítik az érdekelteket. A katonai ügyosztály figyelmezteti a jelentkezőkre kötelezetteket, hogy a plakátokon jelzett időben pontosan jelenjenek meg a rendőrprefektúra földszintjén lévő hivatalban. A nem jelentkezőket szigorúan büntetik.

— Dr. Antal György bőrgyógyász és urológus hazérkezett. Rendel 9—12 és 2—5. Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 56.

Regényt irt egy aradi huszárszázados.

Nagy irodalmi sikert ért el Desila kapitány most megjelentetett könyvével.

(Arad, október 4.) Az aradi könyvpiacra a napokban érdekes könyv jelent meg. Az új, román nyelvű regénynek a címe „Dragomir Valachul“, a szerzője pedig Desila Octavian aradi huszárcapitány. Talán leginkább az utóbbi szempont az, amely kedves különöséget ad a dolognak és arra készítt bennünket, hogy a szokottnál bővebben foglalkozzunk e kétségtelenül nem mindennapi eseménnyel. Egy katona, pláne huszártiszt, aki regényt ír. Minden egyébtől eltekintve, különleges érdekesség, hiszen a köztudatban valahogy úgy gyökeresedett meg a megállapítás, hogy toll és kard nem igen férnek meg egymás mellett. Ugylátszik, az idők változásával ez a felfogás is változott. Claude Farrère, a Goncourt-díjas regényíró, ugyancsak kitűnő tisztje volt sok ideig a francia haditengerésznek és katonatiszt volt a német armádiában sok ideig gróf Kayserling, az európai hírű német regényíró, nem is beszélve a magyar Vályi Nagy Gézaról, aki aktív huszárcapitány létére egyik legtehetségesebb lírai költője az új magyar írógenerá-

ciónak.

Bennünket, aradiakat azonban még ennél az érdekességnél is közelebről érint az, hogy Desila Octavian huszárcapitány regényt irt. A snájdig, elegáns huszártiszt, aki közkedvelt tagja az aradi uritársaságoknak, régebbi idő óta szolgál Aradon, az 1. számú lovashadosztálynál. Nemrégiben áthelyezték Bessarabiába, ahol előkelő megbízatást kapott, majd ismét visszajött Aradra, ugyancsak az 1. lovashadosztályhoz. Bizonyos, hogy ha Desila Octavian általános szeretetnek örvendett, mint huszárcapitány, tiszteletet és teljes elismerést szerez most majd magának regényével, amely tanúságot tesz az új román regényíró dícséretes talentumáról.

Desila Octavian regényét előbb Bucurestiben jelentette meg, ahol különös figyellel fogadták az érdekes könyvet, amelynek nemcsak jelentős irodalmi, de nagy könyvtári sikere is volt. Az aradi huszárcapitány könyve Aradon a Dicezana-könyvkereskedésben kapható.

Szakadás előtt

az osztrák szociáldemokrata párt

A most megtartott kongresszuson a mérsékelték győztek a bolsevistákkal kacérkodó radikálisok felett. — Megvalósulás előtt a keresztényszocialista-szociáldemokrata koalíció.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől). Az osztrák szociáldemokrata párt most lezajlott kongresszusa rávilágított azokra a nagy ellentétekre, amelyek az osztrák szociáldemokrácia kebelében fennállanak. A radikálisok kommunizmussal kacérkodó vezeterei: Bauer Ottó, Austerlitz Frigyes, Adler Miksa és a többiek nagy vereséget szenvedtek, a delegátusok túlnyomó többsége Renner Károly volt kancellár mérsékelt programját, illetőleg fejtegetését tette magáévá. A kongresszuson két felfogás állott szemben egymással. Mindkét álláspontnak kiváló szóvivői voltak. A radikális frakció nevében Bauer Ottó vezette be a vitát, aki azt fejtegette, hogy a szociáldemokráciának sohasem szabad fegyverszünetet kötnie a polgársággal, békéről nem is szólva, hanem egyre fokozni kell az osztályharc hevességét. — Ezzel szemben Renner exkancellár rámutatott arra, hogy az osztrák szociáldemokrácia kisebbségben van a polgári pártok blokkjával szemben és még abban az esetben sem, amire egyébként kevés kilátás van, ha tudniillik a szociáldemokrácia megszerzi a többséget, szabad a polgárság ellen kormányozni, hanem bölcs kompromisszumokkal, az erők koncentrációjával arra kell törekedni, hogy a belső béke Ausztriában megvalósuljon, mivel ez az előfeltétele a gazdasági fejlődésnek.

A referátumok után lezajlott vita azt mutatta, hogy a pártszervezetek képviselőinek többsége, valamint a szakszervezetek teljes egészükben Renner oldalán állanak és csupán néhány teoretikus és az ifjúságok töredéke helyesli Bauer harci riadóit. A kongresszuson ugyan nem került sor szavazásra, azonban az ellentétek olyan nagyok, hogy a pártszakadás immár teljesen elkerülhetetlen. Renner és hívei nyíltan kijelentették, hogy sokkal helyesebb lenne, ha a szociáldemokrácia ajtót mutatna a kommunistákkal kacérkodó szélsőségeseknek és azok vagy külön pártban tömörülnek, vagy csatlakoznának a kommunistákhoz. A számszerűleg meggyengült, de céljaiban és taktikájában egységes szociáldemokrata párt azután megtalálná a belső béke megteremtésének módjait.

A kongresszus lefolyása alkalmasint új korszakot jelent Ausztria politikájában. Kitént, hogy a szociáldemokrata párt túlnyomó többsége levonta a véres július 15-ike tanulságait és a nyugati államok szociáldemokrata pártjai példáját követve, hajlandó baráti jobbot nyújtani a polgárságnak. Biztosra vehető, hogy rövidesen megindulnak a tárgyalások a keresztényszocialisták és a szociáldemokraták között és a vörös-fehér koalíció már csak idő kérdése. A szélsőségesek kénytelenek lesznek magukat a többségnek alávetni, vagy kilépni.

— Eltemették a Hegyalja matrónáját. Özv. Kohn Henriknét, a 88 éves matrónát, ma délelőtt nagy részvét mellett temették el. Az özvegy 18 gyermeknek volt anyja, ezek közül azonban csak János nevű fia él, aki a resical üzemekben főmérnök. Két fia tragikusan fejezte be életét: Vilmos, akit 12 évvel ezelőtt orgyilkosok agyonlőttek és Izidor, aki öngyilkos lett. 1860 óta élt Minisen a matróna és jótevője volt a szegényeknek. A mai temetési szertartáson Straussmann Jakab lippai főrabbi megható beszédet tartott, amelyben egy gyermeknek élő, nemes matróna reliefét domborította ki. A temetési menetben nagy feltűnést keltett Tatarescu Flora 90 éves asszony, aki elkísérte utolsó utjára kortársát. A temetésen Aradnak sok előkelő családja, valamint a környék minden számottevő embere részt vett s a frissen ásott sirt a koszorúknak kegyeletes tömege takarta be.

— Piaci razzia Aradon. Tegnap estétől ma reggelig nagyszabású razziát tartott az aradi államrendőrség, amelyen negyvenhét férfit és tíz nőt állítottak elő. Az előállítottak nagy része nem tudta magát igazolni és ezért továbbra is őrizetben hagyták. Valószínű, hogy közöttük több rovottmultu betörő és tolvaj van. A vizsgálat folyik ellenük.

— Ujságpapírt, régi kopirkönyvet vesz Kerpel.

— Az Iparos Otthon szombati műsoros estélyén e héten a következők szerepelnek: Geppert Manci, Mangélusz Jolán és Irén, Molnár Nelli, Nádor Titi, Surányi Kató és Zombory Pirike, továbbá Szeredy Tibor, Weichelt Károly, Varga János, Rudas Aladár, Draskovits Károly, Surányi Misi, Halmos József, Drastil Gyula, Matusik József, Lutz Sándor, Macskássy Sándor, Somogyi János és Szántó András.

— Aradi sporttelep bérbeadása. Holnap délelőtt adják bérbe nyilvános árlejtés útján az aradi CFR sporttelepet. Az ajánlatokat délelőtt 10 órától 12-ig lehet beadni. Az árlejtés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Karénekiskola a Városi Zenedében. A karének fejlesztése érdekében a Városi Zeneiskola igazgatósága elhatározta, hogy karének-tanfolyamot nyit dr. Cornelius Walter zenetanár vezetése alatt. Jelentkezés a Városi Zeneiskolában november 8-án, kedden délután 7 órakor.

— Rokkantgyűlés Aradon. Ezennel felhívjuk úgy az aradi, mint az aradmegyei hadirokkantokat, özvegyeket és árvákat, hogy ezévi november 13-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a városháza dísztermében nagygyűlésünk lesz, amelyen szíveskedjenek minél nagyobb számban megjelenni. Bajtársi üdvözléssel a végrehajtó bizottság.

APOLLOBAN és URANIABAN
vasárnap délelőtt 1/2 órakor
NAGY MATINÉ
OLCSÓ HELYARAKKAL!

Az Ön költséges utazása Bucarestibe felesleges!

ADLER HUGO általános kereskedelmi iroda Arad és Bucaresti expositurája, minden ügyét gyorsan és megbízhatóan elintézi szavatosság mellett. Megőzéseket átvesz: ADLER HUGO Irodája Arad, Str. Romanului 18. Telefon 797. vagy ADLER HUGO Irodája Bucaresti, Str. Antim 4., emelet IV. (Lift).

KÖZGAZDASÁG.

Négyszeres vám az értéknélküli mintákra.

A „minta érték nélkül“ elvámolása. A postavezérigazgatóság rendelete.

(Arad, november 4.) Az aradi postafőnökség ma a P. T. T. (posta, távbeszélő és távirat)-vezérigazgatóságától rendeletet kapott, amely a külföldről érkezett küldemények vámolását, illetve eltiltását szabályozza. A rendelet így szól:

Az általános vámtörvény 125. szakasza szerint a külföldről „Mostre fara valora“, „Echantillons sans valeur“ vagy „Muster ohne Wert“, vagy másnyelven ily értelmű megjelöléssel („minta érték nélkül“) postai úton keresztkötés alatt, zárt levélben, zacskóban érkezett tárgyakat egy postahivatalnok tartozik megvizsgálni és amennyiben a küldemény kereskedelmi értékkel bíró tárgyakat tartalmaz, mint: ékszerket, csipkéket, konfekciós stb. cikket, azok átadandók a legközelebbi vámhivatalnak a négyszeres vámmilleték behajtására. Ilyen fajta küldeményeken kívül érkeznek még külföldről zárt vagy nyílt levelek, vagy áruminták egy, az általános postai egyezmény szabályzatának 9. szakaszában megállapított „a se vamui“ („elvámolandó“) zöld címkével, vagy csak: Mostres, Echantillons, Muster, stb. megjelöléssel, valamint nyomtatványküldemények: könyvek, árjegyzékek, hangjegyek, földgömbök, papírok vagy oktató tabellák külföldön nyomtatott román szöveggel, csomagok szövegnélküli levelezőlapokkal, borítékok papírkereskedelmi cikkekkel, bárminemű irodalmi vagy tudományos könyvbőr- vagy fémkötéssel. Ezek a vámtarifában megállapított egyszerű illetékekkel vámolandók. Ha a címzett hajlandó a tárgy átvételére s kiegyenlíti a postai, államkincstári, statisztikai illetékeket megfelelő bélyegek alkalmazásával. — Ha azonban a címzett ismeretlen, vagy kinyilatkoztatja, hogy az átvételt visszautasítja, a tárgy eredeti helyére megfelelő indokolással azonnal visszaküldendő, de ha egy nyilatkozatot ad, hogy a neki mintaként küldött tárgyak szakítással, vagy töréssel, vagy más módon értéktelenné téessenek, kívánságának azonnal eleget tesznek és neki az értéktelenné tett tárgyak kiadatnak anélkül, hogy elvámolnának.

Hasonlóképpen a postai vámhivatalokhoz küldetnek könnyű postaküldemények, melyek állami monopóliumot képező tárgyakat tartalmazhatnak, mint: cigarettapapír, dohány, cigaretta, cigarettahüvely, játékkártyák, gyújtókövek, vagy brikettek és konyhasó, melyek mind csak akkor adatnak ki a címzettnek, ha kifizeti a R. M. S. (az állami egyed-árusítási jövedék) illetékeit is. — Bárminemű robbanó, vagy könnyen gyúlékony anyag mint: gyufa, puskapor, dinamit, nitrocelluloze, mesterséges robbanó töltények, benzin stb. megsemmisítendő még a megállapítás helyén, az általános postai egyezmény előírásai szerint jegyzőkönyv felvételével. Tiltott irások, sorsjegyek vagy sorsjáték-prospektusok a sorsjáték-törvény értelmében az államügyészséghez küldetnek. — Sacharinküldemények, érempénz, vagy értéküldemények, képek és bármely illusztráció, könyvek, tárgyak, iratok stb., vallásosak, tendenciózusak, obscének, sértők stb., melyek a közrend vagy jóerkölcs-

csel ellenkezhettek, a Serviciului de exploatare din directiunea generala a P. T. T.-nek beküldetnek.

Az egész P. T. T. személyzet figyelmét felhívják arra, hogy ne osszák ki a címzetteknek a fentemlített küldeményeket anélkül, hogy az államnak járó illetékeket behajtánák. Felhívják még a figyelmet arra, hogy zárt küldeményeket (zacskók vagy levelek), melyek gyanúsak, hogy behozatali vagy monopóliumtelteknek alávetett vagy tilalmas tárgyakat tartalmaznak és amelyekben nincs rajta a „se va vamui“ címke, a rendeltetési hivatalok által csakis a címzett jelenlétében vizsgálhatók meg és nyithatók fel, megfelelő jegyzőkönyvet véve fel a tartalomról és arról, hogy mit rendeltek el a küldeményt illetőleg.

Zürichben 3.20, Párisban 15.80 a lej.

Helyi valutaárak. (November hó 4.) Kifizetések: Berlin 38.85, Amsterdam 65.50, Newyork 162, London 791.75, Páris 6.38, Milanó 8.90, Prága 4.82, Budapest 28.45. Zárarab 2.86.50, Bécs 22.97.50, Zürich 31.35. — Áru: Márka 38.50, dollár 161, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 22.95, svájci frank 31.30. — Pénz: Márka 38, dollár 159, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.80, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.70, osztrák schilling 22.75, svájci frank 31. — Irányzat: tartott.

Bucaresti-i tőzsdezárlat. (November hó 4.) Kifizetések: Páris 6.35, Berlin 38.60, London 787.50, Newyork 161.50, Milanó 8.85, Zürich 31.22, Bécs 22.80, Prága 4.79. — Valuták: Napoleon 655, német márka 38.60, leva 1.22, török lira 0.88, angol font 786, francia frank 6.46, svájci frank 31.25, olasz lira 9, drachma 2.20, dinár 2.87, dollár 161, lengyel zloty 18.30, osztrák schilling 23.10, pengő 28.60, cseh korona 4.78.

Zürichi tőzsdezenyit. (November hó 4.) Berlin 123.77.50, Amsterdam 209.05, Newyork 518.75, London 2525.62.50, Páris 20.36.50, Milanó 28.36, Prága 15.36, Budapest 90.77.50, Belgrád 9.13, Bucaresti 3.20, Varsó 58.20, Bécs 73.25.

Zürichi tőzsdezárlat. (November hó 4.) Berlin 123.77.50, Amsterdam 209.07, Newyork 518.70, London 2525.87, Páris 20.36.50, Milanó 28.34, Prága 15.37, Budapest 90.75, Belgrád 9.13, Bucaresti 3.20, Varsó 58.15, Bécs 73.22.50.

= Az üzletek zárórája a vásár tartama alatt. A kereskedelmi és iparkamara tudósára hozza az érdekelteknek, hogy az országos vásár tartama alatt, november 4—8. napokon az üzletek déli zárórája fel van függesztve és az üzletek vasárnap is egész nap nyitva tarthatók.

= Pénzügyi inspektorok konferenciája Bucarestiben. Bucarestből jelentik: Ma ülték össze Bucarestiben az egész ország kerületi pénzügyi inspektorai, hogy az adókiutésök összes módozatait megbeszéljék és hogy elkészítsék a szükséges nyomtatványok szövegét. A konferencia valószínűleg két napig fog tartani, amely idő alatt a pénzügyigazgatóságok monumentális munkájának részleteit oly módon készítik elő, hogy az a lehető legkönyvebben és legsimábban folyjon le. A konferencián részt vesz, illetve képviselteti magát Bratianu Vintila pénzügyminiszter is, aki a határozatokat személyesen fogja átkontrollálni. A miniszter kihallgatja az egyes vidékek inspektorait, hogy a vidék gazdasági helyzetéről, földjei termékenységéről, kereskedelmi forgalmáról tiszta képet nyerjen. Nagyvárdat, Aradot, Temesvárt és Szatmárt Mihailleanu és Taran Viktor kerületi inspektorok képviselik a konferencián. A minisztérium végleges rendeleteit a kiutésök ügyében néhány nap múlva várják a pénzügyigazgatóságok.

= Az évi szeszkontingens. Bucarestből jelentik: A pénzügyminiszter a szeszfogyasztás évi kontingensét 2500 vaggonban állapította meg.

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor Aradon premier!

FEDORA

Romanov hercegnő

a legnagyobb és legpazarabb sláger-film Lee Perry és Alfonz Frieand közreműködésével. Rendes ólós helytárok. Kibővített zenekar.

Jön! HERMELINES HÖLGY Jön!

Jan Gilbert műnyírtl operette.

= Csökken a petróleumválság. Bucarestből jelentik: A petróleumipar válsága csökkenőben van. A kátrány ára rövid idő alatt 12 ezer lejről 19 ezer leire ugrott fel. Azt hiszik, hogy az emelkedés tartós lesz. A benzinben is nagy a kereslet, főleg külföldön. A javulás a belföldi fogyasztás szabályozásának, valamint a nemzetközi helyzet megszilárdulásának tulajdonítható.

= Az aradi hetipiác árai. Burgonya 5—6 lej, hagyma 8 lej, tehénturó 16 lej, juhturó 46 lej, vaj 140—160 lej, alma 9—16 lej, körte 10—14 lej, dió 20—24 lej kilogrammonként, tojás 2.80—3 lej darabja, zöldség 6 lej csomója, fejcs káposzta 2—5 lej fejenként, karfiol 15 lej darabja, tej 8—10 lej, tejfél 45 lej literje. A baromfiárak: sovány liba 180—200 lej, sovány kacska 100—140 lej, tyúk 100—130 lej, csirke 40—90 lej párja, kövér liba 170—350 lej, kövér kacska 100—130 lej darabja. A gabonapiác árai: kukorica 650 lej, árpa 660 lej, zab 580 lej métermázsánként. Az állatvásár árai: marha 12—15 lej, borjú 25—29 lej, sertés 32—35 lej kilogrammonként élősúlyban.

SPORT

O A vasárnapl mérkőzések bírói. A vasárnapl mérkőzések levezetésére a bírók bizottsága a következő bírókat küldte ki: Gloria-CFR-pálya. Délelőtt 9 órakor Olympia—AMTE ifj. bajnoki. Vezeti: Behm Károly. Fél 11 órakor Gloria-CFR—Hakoah ifj. bajnoki. Vezeti: Matuz András. Délután fél 2 órakor AMTE—AAC I. oszt. bajnoki. Vezeti: Tóth (Timisoara). Határbírók: Reich Alfréd és Tóth Péter. Fél 4 órakor Gloria-CFR—ATE I. oszt. bajnoki. Vezeti: Oravetz László. Határbírók: Matuz András és Fock Béla. — Olympia-pálya. Délután fél 2 órakor Intelegerca—Tricolor II. oszt. bajnoki. Vezeti: Kalmár Tibor. Fél 4 órakor Olympia—Vointa I. oszt. bajnoki. Vezeti: Vatiuan Titus. Határbírók: Kalmár Tibor és Sensendorf József. — Vointa V.-pálya. Délután fél 4 órakor Juventus—Victoria II. oszt. bajnoki. Vezeti: Gaál János. Tricolor-pálya. Délelőtt fél 11 órakor Tricolor—Unirea ifj. bajnoki. Vezeti: Behm Béla. — Unirea-pálya: Délután fél 4 órakor Vulturul—Banatul II. oszt. bajnoki. Vezeti: Manea Demeter. — Curtici. Frontiera—Unirea II. oszt. bajnoki. Vezeti: Darázs István.

O Pellegrini vivómester Chujról (Kolozsvárról) visszaérkezett s a vivástaniást a Kulturpalotában megkezdte, naponta délután 2—9 óráig. Beiratkozás ugyanott, naponta délelőtt 10—12 óráig.

O A bajnokcsapat megvesztegette az ellenfél játékosait. Bolognából jelentik: Az olasz labdarúgó egyesület megfosztotta a Torino turini futbalcsapatot múlt évi bajnokságától, mert kiderült, hogy megvesztegette az ellene játszó Juventus csapat több tagját.

NAPOLEON

filmremek ma, szombaton az APOLLOBAN.

Jegyek elővételben kaphatók! Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JOZSEF. Prefectura Judetului.

U R A N I A B A N	Harry Piel vakmerőségét és ügyességét felülmuló	5, 7 és 9 ó r a k o r
	Monte Blue és Patsy Ruth	
	főszereplője	
	Az automobilok világából	
	Izgalmas kalandor vígjátéknak.	
Ezenkívül:		
Angol hirodó és 2 felv. burleszk.		

Kérem áruim megtekintését minden vételkötözettség nélkül!

Raktárom túlszűfolttsága miatt az összes angol őszi és téli férfi szöveteimet saját gyári árban árusítom!
J. SCHUTZ ARAD, Str. EMINESCU No. 28.

Kérem áruim megtekintését minden vételkötözettség nélkül!

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékéről nem vállalunk felelősséget.
Adriai Biztosító Társulat
 irodahelyiségeit áthelyezte 5974
 Bulev. Regina Maria 9. sz. alatti új Neuman-palota I. emeletére.

ERTESITÉS!

A n. 6. közönség szives tudomására adom, hogy az általam alapított **MÁLKA** și **SEIDNER** cukrászda kötelékéből barátságos uton megválva, új cukrászdámat az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában a közeli napokban fogom megnyitni.
 További szives pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel
Málka Henrik
 cukrász. 5987

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen emlékü leányunk

Boldor Juliska

temetésén való megjelenésükkel együttérzéseiknek kifejezést adtak, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, részvétsoraikkal felkerestek, ezuton is hálás köszönetet mond

5986 a Boldor-család.

Köszönetnyilvánítás.

Ismerőseinknek, jóbarátainknak, s mindazoknak, kik boldogult bátyám elhalálózása alkalmával részvétükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondok hálás köszönetet a család és rokonság nevében.

Arad, 1927. nov. 3.

5920 Tóth Gyula.

Ha a holnap gondjait kerülni akarjátok

ugy tegyetek egy végrendeleti biztosítást az

„EUROPA“

román biztosító-társaságnál, mely egyedül képes ajánlani a legbiztosabb alkalmat egy

100.000 Lei

örökségi vagyont nyújtani, az elhalt öreg családtagok után.

Ingyen szolgálunk ajánlatokkal.

Vezérképviselőség: Lugoj.

Bánáti képviselőt:

Timisoara és Arad, Str. Eminescu 2. II. em. 5923

!! ARJEGYZÉK !!
KIVONAT

1 pár női bőrkeztü különböző színekben — L. 180-tól
 1 pár női szövöttkeztü L. 65-től
 1 pár férfi bőrkeztü L. 280-tól
 1 pár férfi szövöttkeztü L. 80-tól
 Melltartók készen vagy rendelésre — — L. 80-tól
 Gummi háskötők, női-férfi L. 300-tól
 Gummifűzők selyemgummival komb. — — L. 1000-tól
 Sérvkötők — — L. 150-tól
 Keztü tisztítások, javítások eszközöltetnek!

Steinhübel Lajos

keztü-, fűző- és kötszergyára, Arad, Str. Alexandri I. (Salac-u.)
 Kérem a címre ügyelni, versenyképességemről győződjön meg

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban K A P H A T Ó K az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

A csehszlovák állami osztálysorsjáték

FŐHUZÁSAI

november 12-től naponta december 9-ig.

Legnagyobb nyeremény

egy sorsjeggyel

kétmillió cK!

Minden megrendelést azonnal végrehajtunk.

Fizetés a sorsjegy átvétele után.

Rész-sorsjegyek megrendelhetők a következő árban:

à 100.— cK.
 à 500.— Lei
 à 50.— cK.
 à 250.— Lei

Minden második sorsjegy feltétlenül nyer.

Rendeljen azonnal!

Bankhaus Karl Bauer,

Prag I., Parizská 28.

5748

Megérkeztek Goldstein Lajos

divatáruházába Arad, Str. Bratlanu 2. (Minorita-palota) a legújabb angol és francia őszi különlegességek, kabát, costum kelmék, hártsnya és kötött árúk nagy választékban. 5787

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

G A R A I, Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám **Címre ügyelni!**

Beton-formák,

csövek, kutgyűrűk, lépcsőfokok stb. készítéséhez, gépek, cementtöcserepek, üreges betontömbök, beton és salaktéglák stb. előállítására. Betonkeverőgépek. — I-mentfestékek és az összes szükséges kelleket cementárugyarak berendezésére raktárról azonnal szállítja.

„MODERNA“

Építőipari Gépek és Radiátor R.-T. Brasov, Kis-ucca 12. Telefon 5-78.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. —: Prospektusok és árajánlatok díjmentesen!

No. 176—1927.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Iacob Kohn comerciant locuitor in Arad, Str. Dessianu No. 7. prin intervenȚiunea subsemnatului in ȃtscul și sarcina cumpăratóruului tardiv Societate Podgoria Odobești din Odobești pentru îndestulirea pretenziunii de 510.000 lei vinde prin licitaȚie publică două vagoane (cca 200 hl.) de rachiu de pruni (tuica) de cca 27% de graduri depozitat la gara Zam.

LicitaȚia se va ține in gara Zam la 7. Noemvrie 1927. ora 14 p. m.

Prețul de strigare — incluzive și prețul butoaielor socotit pro litru 1 lej 90 bani — 598.000 lej.

Marfa se va vinde și sub prețul strigării.

Marfa trebuie preluată imediat. Doritorii au să depune un vadiu de 10% din prețul de strigare.

Prețul de cumpărare este de plătit imediat.

Cumpăratóruul are să le supoarte

impozitele.

Alte condiȚiuni se vor fixa in ziua licitaȚiiei.

Mia, la 2. Noemvrie 1927.

Grigore Harovitz,
 notar public.

5976

Primăria Chelmac.

No. 1104—1927.

PUBLICAȚIUNE.

In baza hotărării consiliului comunal No. 34—1927. se publică concurs pentru efectuarea lucrărilor de măsurature a obrațelor și a izlazului comunal in întindere de 117. Jugh. 620 □ stj. + obrațele. ConcurenȚii ingineri vor inainta ofertă lor până in ziua de 22. Noemvrie 1927. la oarele 9. la primăria Chelmac in conformitate cu art. 72—85 din Legea Contabilității publice, când se va decide in ședința consiliului comunal asupra ofertei depuse. CondiȚiunile se pot vedea in oficiul notarului cercual.

Chelmac, la 24. Octomvrie 1927.
 Notar. 5975 Primar,

